אליעזר פישמן: "נמאס לנו מהרגולטורים ומהפקידים שרוצים לראות את התמונות שלהם בעיתון"

יוסי רוזן: "עוד נגיע למצב שאם אדבר עם אשתי, אצטרך אישור מהרגולטור"

פישמן ורוזן אמרו את הדברים בכנס שנערך לציון 25 שנה להשקת מדד דנס 100 ● איזי בורוביץ': "אם הייתי יודע את מה שאני יודע היום, לא בטוח שהייתי משקיע באל על"

מאת גולן פרידנפלד

חברת דן אנד ברדסטריט חגגה היום 25 שנה להשקת מדד דנס 100, שמרכז את 100 החברות החזקות במשק הישראלי. האירוע הצליח להפגיש בין גורמים בכירים במשק. רשימת הנוכחים המכובדת כללה את דודי ויסמן, בעליה של קבוצת דור אלון; עמיקם כהן, מנכ"ל פרטנר; פיני כהן, מנכ"ל אפריקה ישראל; אליעזר פישמן בעל השקעות בתחומי הנדל"ן, התקשורת והמסחר; איזי בורוביץ, מבעלי אל על; יוסי רוזן, מנכ"ל החברה לישראל ושרגא ברוש, נשיא התאחדות התעשיינים, שהתקבצו במשרדיה של חברת דן אנד ברדסטריט לציון האירוע.

המשתתפים בכנס השיבו לשאלותיו של שר האוצר לשעבר, חבר הכנסת בייגה שוחט ודיברו בעיקר על הרגולציה במשק, השפעת האינתיפאדה על המשק הישראלי בשלוש השנים האחרונות ובאופן כללי על מה שמציק לראשי המשק בהוויה העסקית בישראל.

בצפוי, מרבית הטענות של אנשי העסקים היפנו כלפי הרגולציה – כל אחד והוויתו האינטימיות עם הרגולטור החופף את תחום עיסוקו. "לא בטוח שהייתי קונה את אל על אם הייתי יודע את מה שאני יודע היום", אמר איזי בורוביץ' בעליה של חברת אל על, שהופרטה. "צריך להילחם ברגולציה בכל הכוח. צריך להזליף לכמה אנשים כמה צ'יפים במוח", הוסיף איזי בורוביץ' וכיוון את דבריו לרגולציה בארץ. אלי עזר פישמן הצטרף לדבריו של בורוביץ' וציין: "נמאס לנו מהרגולטורים ומהפקידים שרוצים לראות את התמונות שלהם בעיתון. אם אני עובר את דירי לחמן מסר (המישנה ליועץ המשפטי לממשלה – ג.פ) תמיד יימצא פקיד נוסף שימצא בעיה נוספת. אין לי טעם לנהל עימה שיחות במשך כל הלילה. אני החלטתי שלא לעשות יותר עסקים בישראל לפני כ-3 שנים וב-סוף שנת 2005, כ-80% מהפעילות שלנו תהיה ממוקדת בחו"ל".

איזי בורוביץ', אליעזר פישמן, פיני כהן ועמיקם כהן היום בכנס של דן אנד ברדסטריט

צילומים: תמר מצפי

אווירה של אנטי תעשייה

גם ליוסי רוזן, מנכ"ל החברה לישראל, היו טענות לגבי הרגולטור: "יש בארץ אווירה של אנטי תעשייה. פתאום תעשייה מפריעה לאנשים. מה שחשוב זה הרגולציה וחוות הדעת המשפטיות ולא התעשייה עצמה. הייצור במשק פחות חשוב. אני לא מכיר תעשייה שנקייה כמו אוויר צח ולכן אני לא מבין את הטענות שיש כלפינו בכל מה שנוגע לזיהום אוויר בנגב. ברור שחייבים לשמור על נושא איכות הסביבה וברור שצריכים להיות כללים שיבטיחו את זה, אבל הכול צריך להתבצע במינון הנכון. מינון יתר של רגולציה מבריח את המשקיעים".

עמיקם כהן, מנכ"ל חברת פרטנר, התייחס בעיקר להעלאת דמי הקישוריות: "מס פיק שהיינו מסתכלים על מה שקורה בעולם בנושא דמי הקישוריות, כדי שהרגולטור יבין שישראל ממוקמת בתחתית סולם התעריפים. הוחלטה על דמי הקישוריות שירתה טעמים פופוליסטיים של השר וגורמים מקצועיים במשרד התקשורת. אני יכול לומר היום שבאר-בע עיניים נתנו לי להבין שהסיבה להפחתת דמי הקישוריות היא שאנחנו פשוט מרוויחים יותר מדי. אותו שר שגזר מה שגזר, מסתובב היום בעולם ומחפש משקיעים שיצטרפו למשק הישראלי.

שגיאות כתיב של לחמן מסר

"האצ'יסון, שהם הבעלים של פרטנר, היא משקיע שכל מדינה הייתה שמחה להתברך בו. למשל האצ'יסון היא הבעלים של 45% מהנמלים בעולם. איך אתה מצפה שהם ישקיעו בארץ אחרי מה שעשו להם כאן עם דמי הקישוריות? אותם אתם מבריחים? למה שהם יבואו לכאן אם הם הבינו שאם מרוויחים כסף במדינה, חותכים לך את הרגליים?", שאל כהן את בייגה שוחט, נציג הפולי-טיקאים בארגון. בניגוד למלינים על הרגולציה הדגיש רודי ויסמן כי הוא דווקא נהנה מהרגולציה בשוק הדלק, שאת תוצאותיה ניתן לראות היטב בתחרות על מחירי הדלקים בין הרשתות השונות.

אחת מההחלטות הרגולטוריות המרכזיות שעומדות על הפרק כיום היא פיצול בתי הזיקוק, בהם מחזיקה המדינה בשותפות עם החברה לישראל. רוזן: "הוודעתי לשר התשתיות הנכנס שאנחנו כחברה לישראל לא רוצים שותפות עם המדינה בכל הקשור לבתי הזיקוק. אני יכול לומר כאן ועכשיו שאת הכסף שנקבל נשקיע ככל הנראה בהרכישת בית זיקוק בחו"ל, שם לא נצטרך להתעסק כל היום עם הרגולטורים. על פי היגיון כלכלי בריא, בית הזיקוק באשדוד כבר היה הופך מזמן למחסן אבל המדינה לא פועלת תמיד על פי עקרונות כלכליים. פיצול בתי הזיקוק יביא לדואופול. המסקנה שלנו הייתה שאין מקום ל-2 בתי זיקוק בישראל וכבר חתמנו על הסכם הפיצול, שעבר כבר כל רגולטור אפשרי. אחרי שקיבלנו את ההסכם מהמרינה ותיקנו פסיקים וטעויות כתיב של לחמן מסר אמרו לנו: 'בואו נעשה הסכם חדש'. עכשיו צריך להתחיל הכול מהתחלה".

מצב של חוסר ודאות

לאחר שאנשי העסקים סיימו להלין על הרגוליציה והשלכותיה על מצב עסקיהם, הם נתבקשו להתייחס למעבר של חלק גדול מהם לחו"ל ולהשפעות שיש לכך על המשק הישראלי. "המשק הישראלי לימד את עצמו לפעול במצב של חוסר ודאות בכל מה שקשור לאינתיפאדה ורבות מהחברות החליטו שעד שהמצב הביטחוני לא משתפר, כדאי להעביר חלק ניכר מהפעילות לחו"ל", אמר ויסמן. "אני לא חושב שמדובר בחיסרון למשק הישראלי שמשקיעים ישראלים מתפתחים לחו"ל כיוון שככל שאנחנו מרוויחים יותר בחו"ל, כך אנחנו משקיעים יותר בארץ. אני בהחלט יכול לומר את זה על הקבוצה שאני עומד בראשה".

יוסי רוזן הצטרף לדבריו של ויסמן וציין כי חברות ישראליות חייבות להשקיע בחו"ל, על מנת לפתח את עסקיהן. "בארץ, אסור לי לדבר עם עמית עסקי זה או אחר כי מיד זה הופך לעבירה על חוק ההגבלים העסקיים. עוד מעט נגיע למצב שגם אם ארצה לדבר עם אשתי, אצטרך לקבל אישור מהממונה על ההגבלים", אמר רוזן.

"המעבר לחו"ל מתרחש כי החברות הישראליות פשוט הצליחו שם", אמר פיני כהן. "אתה צריך לראות את קבלת הפנים שאנחנו ויזמים אחרים מקבלים. זה דמיוני לחלוטין לעומת קבלת הפנים לה זוכים יזמים ישראליים בארץ. היציאה לחו"ל התרחשה לא מעט מכיוון שחלק גדול מהחברות המובילות במשק ריתקו לישראל חלק ניכר מההון שלהן בשל הגבלות בנקאיות כאלה ואחרות".

גם מקומה של תוכנית ההינתקות לא נפקד ממפגש הענקים במשרדי דן אנד ברדסטריט. "אני חושש שרם תהליך ההינתקות לא ינוהל באופן רגיש, גם הכלכלה תיפגע. הכלכלה הישראלית נשענת על מרקם חברתי עדין. אם המרקם הזה ייפגע, ברור לי לחלוטין שגם הכלכלה תסבול מכך", אמר פיני כהן. כל המשתתפים בכנס סברו כי בכדי שמצב המשק ישתפר ובכדי שהצמיחה בו תימשך נדרשת רוח גבית של תהליך מדיני. "אם תהליך השלום אכן יתפוס תאוצה במהלך השנה הקרובה, אני מעריך ששנת 2006 תהיה אחת מהשנים הטובות ביותר שידע המשק הישראלי", אמר פישמן. ●

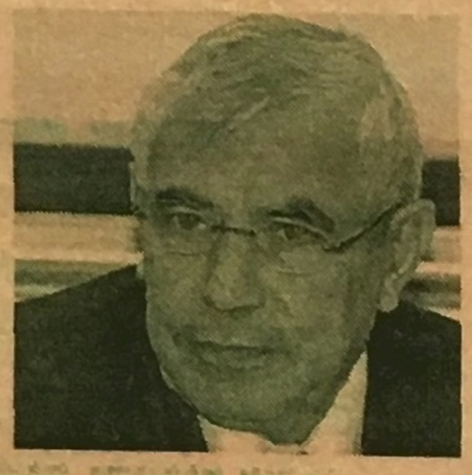

יוסי רוזן: "אני לא מכיר תעשייה שנקייה כמו אוויר צח ולכן אני לא מבין את הטענות שיש כלפינו בכל מה שנוגע לזיהום אוויר בנגב. ברור שחייבים לשמור על נושא איכות הסביבה וברור שצריכים להיות כללים שיבטיחו את זה, אבל הכול צריך להתבצע במינון הנכון"

אליעזר פישמן הוא בעל השליטה ב"גלובס".